

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie voor
Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Per email verzonden aan:
cie.szw@tweedekamer.nl

DATUM
10 oktober 2023

KENMERK
B20231010AB

BETREFT
Begrotingsdebat SZW
11 oktober 2023

BIJLAGEN
--

CONTACT
Aart Bertijn

TELEFOON
06-13204748

E-MAIL
abertijn@vgn.nl

Geachte leden van de vaste commissie,

Woensdag 11 oktober aanstaande gaat u met minister Schouten in debat over de begroting SZW. Namens de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) willen we graag onze visie en standpunten voor de behandeling van de begroting met u delen.

Vanuit de visie van de VGN op de gehandicaptenzorg streven wij ernaar dat alle mensen met een beperking in 2030 betekenisvolle activiteiten en/of werk hebben midden in de maatschappij. Dit vereist ondersteuning en maatwerk vanuit de vraag 'Wat heb jij nodig om mee te kunnen doen?'

Daarom is er een breder perspectief op participatie nodig en het is daarbij essentieel dat de balans tussen de ondersteuning, de belastbaarheid en de verplichtingen van mensen met een beperking in evenwicht is. Daarom vragen we aandacht voor vier punten:

1. Zonder ondersteuning geen participatieverplichting
2. Integrale ondersteuning als uitgangspunt
3. Kansen voor iedereen
4. Voortraject als opstap van dagbesteding naar werk

1 Zonder ondersteuning geen participatieverplichting

Als betaald werk (nog) niet haalbaar is, wordt in de visie Participatiewet in Balans verwacht dat bijstandsgerechtigden in de maatschappij participeren. Om de participatie van deze groep mensen stapsgewijs te vergroten en te voorkomen dat nieuwe faalervaringen ontstaan, is goede begeleiding en ondersteuning een essentiële voorwaarde.

De VGN dringt er daarom op aan dat burgers met een beperking recht krijgen op passende ondersteuning bij het versterken van hun maatschappelijke participatie, inclusief de tussenstappen die nodig zijn om hun participatiemogelijkheden te versterken. Deze ondersteuning moet aansluiten bij de mogelijkheden en het ontwikkeltempo van de burger met een beperking en mag niet op voorhand worden beperkt door maximale tijdsperiodes.

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres
Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00
E info@vgn.nl

vgn.nl

2 Integrale ondersteuning als uitgangspunt

Voor een effectief ondersteuningstraject voor burgers met een beperking is het (vaak) nodig om instrumenten uit verschillende wetten gelijktijdig of aansluitend in te kunnen zetten. De VGN dringt er daarom op aan dat een integrale, domein-overstijgende aanpak het vertrekpunt is voor de ondersteuning van burgers met een beperking. Dit maakt een drempelloze overgang tussen speciaal onderwijs, dagbesteding vanuit de Wmo en Wlz naar ondersteuning vanuit de Participatiewet mogelijk.

3 Kansen voor iedereen, ook voor burgers zonder arbeidsvermogen

Participatie in welke vorm dan ook kan leiden tot verbetering van welzijn, zonder dat daar direct en altijd een economische waarde tegenover staat. Bijvoorbeeld, iemand met een licht verstandelijke beperking kan aandacht geven aan ouderen in een ouderencentrum. Hoewel dit geen directe economische waarde oplevert, ervaren beide partijen een betekenisvolle relatie die positief bijdraagt aan de kwaliteit van leven. Om dergelijke routes, voor mensen met een beperking zonder arbeidsvermogen, te laten slagen is het noodzakelijk dat de benodigde ondersteuning ook voor deze groep mensen goed geregeld is en wordt verankerd in de wet.

4 Voortraject als opstap van dagbesteding naar betaald werk

De mogelijkheden van gehandicaptenzorgorganisaties om ontwikkelingstrajecten zoals Finn heeft doorlopen zijn beperkt. Uit het onderzoek "[Doorgroeien van dagbesteding naar werk: oplossingen voor financiële knelpunten | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)" (de beleidsonderzoekers & Berenschot 2023) blijkt dat voortrajecten waarin de focus ligt op ontwikkeling en het behalen van certificaten vragen om een extra financiële investering voor de vereiste extra begeleiding. Gemeenten financieren deze kosten *niet*. De VGN dringt er daarom op aan dat er in het reïntegratiebudget binnen de begroting SZW ruimte wordt gereserveerd voor het financieren van deze voortrajecten.

Vraag aan de minister:

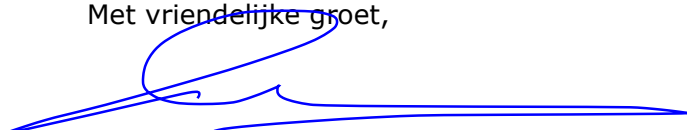
Wilt u er bij de minister op aandringen dat er op de begroting € 300.000,= wordt geormerkt voor het financieren van voortrajecten om mensen met een beperking de stap te kunnen laten maken van dagbesteding naar betaald werk?

Verhaal van Finn:

Finn is 24 jaar en heeft een licht verstandelijke beperking (LVB) en ADHD. Vanaf dat hij 20 jaar is, woont hij begeleid. Onder andere omdat hij behoefte heeft aan een dag- en nachtritme en structuur gaat hij naar de dagbesteding. Hier behaalt Finn verschillende certificaten op het gebied van sociale- en werknemersvaardigheden. Twee jaar later wordt Finn begeleid naar TalentWerkt! Samen met de coaches onderzoekt Finn zijn droom en ontdekt hij zijn talenten. Hij begint als vrijwilliger bij de plaatselijke Albert Heijn, waar hij een paar uur per week werkt. Langzaam breidt hij zijn aantal werkuren uit. Na een jaar krijgt Finn een arbeidsovereenkomst aangeboden voor 18 uur per week. Daarnaast gaat Finn nog twee dagen per week naar de dagbesteding waar hij ook zijn vragen over zijn werk kan bespreken. Zo bouwt Finn in kleine stapjes aan positieve ervaringen en aan versterking van zijn zelfvertrouwen. Finn groeit niet alleen op professioneel gebied, maar ook op sociaal vlak. Hij wordt gewaardeerd door zijn werkgever, wat resulteert in een uitbreiding van zijn arbeidsovereenkomst naar 26 uur per week, drie maanden na aanvang. Finn is trots en blij dat hij erbij hoort, dat zijn bijdrage van betekenis is en bovendien dat hij nu financieel zelfstandig is geworden.

Wij vragen u bovenstaande punten ter harte te nemen en tijdens het komend debat naar voren te brengen. Uiteraard zijn wij graag bereid deze brief toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

A blue ink handwritten signature, appearing to be 'Theo van Uum', written over a horizontal blue line.

Theo van Uum
Directeur